

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1So/40/2012
Identifikačné číslo spisu:	7010210228
Dátum vydania rozhodnutia:	16.10.2012
Meno a priezvisko:	JUDr., Ing. Miroslav Gavalec
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2012:7010210228.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedu senátu Ing. JUDr. Miroslava Gavalca PhD. a členov senátu JUDr. Igora Belka a JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD., v právnej veci navrhovateľa: O. S., nar. XX. júla XXXX, bytom D.. XX, XXX XX D., zast.: JUDr. Dušanom Antolom, advokátom so sídlom advokátskej kancelárie Zbrojničná č. 12, Košice, proti odporkyni: Sociálna poisťovňa - ústredie, so sídlom Ulica 29. augusta č. 8 - 10, 813 63 Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu v dávkovom konaní, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach zo dňa 14. februára 2012 č. k. 5Sp/8/2010-42, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo dňa 14. februára 2012 č. k. 5Sp/8/2010-42 p o t v r d z u j e .

Navrhovateľovi právo na náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

I.

Konanie na správnom orgáne

1. Rozhodnutím č.: BA-15176/2010,1110009465 zo dňa 29. marca 2010 (č. 1. 2) odporkyňa podľa § 179 ods. 1 písm. a) prvého bodu a § 88 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení (ďalej na účely tohto rozsudku len „zák. č. 461/2003 Z.z.“) v spojení s § 89 zák. č. 461/2003 Z.z. rozhodla, že navrhovateľ, ktorý utrpel poškodenie zdravia v dôsledku choroby z povolania zistenej dňa 31. júla 2009 má nárok na úrazovú rentu, a to od 25. augusta 2009 do 31. augusta 2009 v sume 32,80 € a od 1. septembra 2009 v sume 145,09 € mesačne.

Podľa § 88 ods. 1 zák. č. 461/2003 Z.z. v znení platnom v čase vydania napadnutého rozhodnutia správneho orgánu (29.03.2010) poškodený má nárok na úrazovú rentu, ak v dôsledku pracovného úrazu alebo choroby z povolania má viac ako 40-percentný pokles schopnosti vykonávať doterajšiu činnosť zamestnanca alebo činnosť osoby uvedenej v § 17 ods. 2 (ďalej len "pokles pracovnej schopnosti") a nedovršil dôchodkový vek alebo mu nebol priznaný predčasný starobný dôchodok.

Podľa § 88 ods. 3 zák. č. 461/2003 Z.z. v hore uvedenom znení pokles pracovnej schopnosti sa posudzuje na účely odseku 1 v súvislosti s plnením pracovných úloh uvedených v § 8 ods. 4 alebo s činnosťami uvedenými v § 17 ods. 2, alebo v priamej súvislosti s plnením pracovných úloh, alebo v priamej súvislosti s týmito činnosťami. Pokles pracovnej schopnosti sa opätovne posúdi, ak sa predpokladá zmena vo vývoji pracovnej schopnosti. Pri posudzovaní poklesu pracovnej schopnosti sa neprihliada na zdravotné postihnutia, ktoré boli zohľadnené na nárok na invalidný výsluhový dôchodok podľa osobitného predpisu.

2. Pri svojom rozhodnutí odporkyňa vychádzala z lekárskej správy pobočky Košice z 25.08.2009, prostredníctvom ktorej bol u navrhovateľa v dôsledku choroby z povolania zistený pokles pracovnej schopnosti v rozsahu 45%. Navrhovateľ pracoval u viacerých zamestnávateľov ako čašník, pomocný robotník, zámočník a od 30. októbra 1980 pracoval v U.S. Steel Košice ako zvárač kovov. Dňa 31. júla mu bola pre dlhodobú prácu v prostredí s rizikom vibrácií zistená choroba z povolania, a to v dôsledku dlhodobého, nadmerného a jednostranného zaťaženia končatín - ochorenie kostí, kĺbov, šliach a nervov končatín. V uvedenej lekárskej správe, vrátane jeho časti Posudok, je vykonaný opis zisteného zdravotného stavu navrhovateľa ako aj navrhovaná operácia za účelom jeho zlepšenia.

3. Podľa tohto lekárskeho posudku navrhovateľ môže vykonávať prácu len v prostredí bez zvýšenej fyzickej záťaže, dvíhania a nosenia ťažkých bremien, zvýšených nárokov na jemnú motoriku rúk, chladu, vlhka a vibrácií. Počnúc dňom 01.08.2008 je navrhovateľ nezamestnaný.

4. Ďalej odporkyňa s odkazom na ustanovenia § 88 ods. 2 a § 89 ods. 1 a 2 zák. č. 461/2003 Z.z. uviedla, že úrazová renta v sume 421,70 € bola navrhovateľovi určená ako súčin 30,4167-násobku sumy zodpovedajúcej 80 % jeho denného vymeriavacieho základu (tzn. 38,5033 €) a koeficientu 0,45 určeného ako podiel jeho zisteného percentuálneho poklesu pracovnej schopnosti (45) a čísla 100. Od výslednej sumy bol odpočítaný invalidný dôchodok, ktorý je navrhovateľovi vyplácaný, a preto uvedená suma úrazovej renty bola znížená (421,70 - 286,20) na sumu 135,50 €.

5. S odkazom na ustanovenie § 89 ods. 8 zák. č. 461/2003 Z.z. odporkyňa odôvodnila, prečo priznala zvýšenie hore uvedenej sumy úrazovej renty od 01.09.2009 na čiastku 145,-- € mesačne a rovnako od 1. januára 2010 na celkovú sumu 149,50 € mesačne.

II.

Konanie na prvostupňovom súde

6. Proti hore citovanému rozhodnutiu odporkyne podal navrhovateľ opravný prostriedok (označený ako Odvolanie) zo 14.04.2010 (č. I. 1), v ktorom s nesúhlasným odkazom na použitie rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Sžso/21/2009 brojil proti názoru, že jednorazová mzda je plnením podľa § 138 ods. 2 zák. č. 461/2003 Z.z. a súčasne poukázal na to, že hoci v zápisnici je uvedený a zamestnávateľom určený denný vymeriavací základ 6025,2020 Sk podľa rozhodujúceho obdobia od 01.01.2008 do 31.07.2008, tak podľa rozhodnutia je to už rok 2009.

Podľa § 138 ods. 1 zák. č. 461/2003 Z.z. v hore uvedenom znení vymeriavací základ zamestnanca, ak tento zákon neustanovuje inak, je

a) príjem zamestnanca za vykonanú prácu, ktorý podlieha dani z príjmov fyzických osôb podľa osobitného predpisu, 72) a funkčný plat zamestnanca, ktorý je dočasne vyslaný na vykonávanie štátnej služby do cudziny, zamestnanca, ktorý vykonáva práce vo verejnom záujme v zahraničí, a zahraničného spravodajcu Slovenského rozhlasu a Slovenskej televízie určený v eurách pred jeho prepočtom platovým koeficientom alebo objektivizovaným platovým koeficientom,

b) príjem zamestnanca, ktorý nepodlieha dani z príjmu fyzických osôb preto, že tak ustanovujú predpisy o zamedzení dvojitého zdanenia, a podiel na zisku vyplatený obchodnou spoločnosťou alebo družstvom zamestnancovi bez účasti na základnom imaní tejto spoločnosti alebo družstva,

c) náhrada mzdy za dovolenku na zotavenie, náhrada mzdy za sviatok, náhrada mzdy pri prekážkach v práci podľa osobitného predpisu. 73)

Podľa § 138 ods. 2 zák. č. 461/2003 Z.z. v hore citovanom znení do vymeriavacieho základu zamestnanca sa nezahŕňa odstupné, odchodné, cestovné náhrady, výnosy z kapitálových podielov (akcií) alebo obligácií, náhrada za pracovnú pohotovosť, náhrada za služobnú pohotovosť, náhrada za pohotovosť, príplatok za pohotovosť, príspevky zo sociálneho fondu, príspevky na doplnkové dôchodkové sporenie, životné poistenie a účelové sporenie zamestnanca, ktoré platí zamestnávateľ za zamestnanca, príjem zamestnanca v súvislosti s používaním motorového vozidla na služobné účely a súkromné účely, odmeny podľa osobitných predpisov v oblasti priemyselných práv, odmeny vyplácané pri pracovných jubileách a životných jubileách, a plnenia poskytované zamestnávateľom zamestnancovi zo zisku po zdanení okrem podielu na zisku vyplateného obchodnou spoločnosťou alebo družstvom zamestnancovi bez účasti na základnom imaní tejto spoločnosti alebo družstva, plnenia poskytnuté zamestnávateľom po skončení pracovného pomeru, služobného pomeru, štátnozamestnaneckého pomeru a náhrada príjmu pri dočasnej pracovnej neschopnosti zamestnanca. 51)

7. Krajský súd v Košiciach ako súd prvého stupňa potvrdil napadnuté rozhodnutie odporkyne, nakoľko po preskúmaní napadnutého rozhodnutia odporkyne a oboznámení sa s jej administratívnym spisom dospel k záveru, že návrh navrhovateľa na základe ďalej uvedených záverov dôvodný nie je.

8. Pri svojom rozhodnutí krajský súd zbral do úvahy aj písomného podania zamestnávateľa navrhovateľa (U.S. Steel Košice, s.r.o.) zo dňa 17.03.2010, z ktorého vyplýva, že denný vymeriavací základ navrhovateľa je 6.025,20 Sk. Tento bol určený z úhrnnej sumy skutočných vymeriavacích základov 1.223.116,-- dosiahnutých v rozhodujúcom období od 01.01.2008 do 31.07.2008 a počtu kalendárnych dní rozhodujúceho obdobia v rozsahu 203 dní. Zároveň sa tam uvádza, že navrhovateľ ako poškodený ukončil pracovný pomer dohodou k 31.07.2008 a mal vyplatenú jednorazovú mzdu za dlhoročnú prácu vo výške 987.646,- Sk.

9. Podaním doručeným dňa 26.01.2012 (č. l. 38a) navrhovateľ oznámil, že má splnomocneného právneho zástupcu.

10. Na pojednávaní dňa 14.02.2012 právny zástupca navrhovateľa pred krajským súdom zdôraznil, že z jednorazovej mzdy, ktorá nebola započítaná odporkyňou do denného vymeriavacieho základu, boli odvodené všetky odvody do Sociálnej poisťovne, a preto túto mzdu je potrebné započítať do denného vymeriavacieho základu.

11. Krajský súd s odkazom na ustanovenia § 88 ods. 1, § 89 ods. 1, § 84 ods. 1, § 138 ods. 1 a 2 zák. č. 461/2003 Z.z. dospel k záveru, že odporkyňa postupovala v súlade s ustanovením § 83 ods. 1 zák. č. 461/2003 Z.z., v zmysle ktorého sa zaoberala dátumom prvého zistenia choroby z povolania u navrhovateľa, tzn. kedy sa u neho zistila choroba z povolania.

12. S námietkou navrhovateľa, že do jeho denného vymeriavacieho základu (DVZ) mala byť zahrnutá aj jednorazová mzda vyplatená pri skončení pracovného pomeru, si krajský súd osvojil závery vyplývajúce z rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky rozhodnutej v obdobnej veci vedenej pod sp. zn. 4Sžso/21/2009, že táto mzda nie je mzdou za vykonanú prácu, ale naopak ide o jednorazovú mzdu za dlhoročnú prácu.

13. Obdobným spôsobom krajský súd vyhodnotil námietku navrhovateľa týkajúcu sa nerešpektovania zásady rovnako v obdobných veciach, nakoľko podľa krajského súdu odporkyňa v obdobných veciach zaujala rovnaký právny názor zhodne s názorom vysloveným v judikatúre Najvyššieho súdu Slovenskej republiky.

III.

Odvolanie navrhovateľa/stanoviská

A)

14. Vo včas podanom odvolaní z 03.04.2012 (č. l. 52) proti rozsudku prvostupňového súdu navrhovateľ prostredníctvom svojho právneho zástupcu poukázal na to, že krajský súd nemal úplne zistený skutkový

stav vecí, nakoľko odmietol rešpektovať stanovisko (potvrdenie) zamestnávateľa navrhovateľa, ktorý navrhovateľ označil ako kľúčový dôkaz. Navrhovateľ predovšetkým v odvolaní položil dôraz na údaj o DVZ v sume 6.025,2020 Sk.

15. Ďalej navrhovateľ poukázal na nedodržanie požiadavky zakotvenej v ustanovení § 157 O.s.p., tzn. krajský súd skutočnosti, ktoré v konaní vyšli najavo, nezhodnotil v súhrne posudzovaných skutočností. Na tomto mieste navrhovateľ poukazuje na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 36/2010, resp. na rozsudok EŠLP vo veci Ruiz Torija v. Španielsko.

16. Takisto s odkazom na ustanovenia § 231, § 138 ods. 1 ako aj úpravy kontrolnej činnosti v zmysle § 242 zák. č. 461/2003 Z.z. navrhovateľ vyslovil záver, že namiesto, aby sa odporkyňa sústredila na zamestnávateľa navrhovateľa, tak sa sústredila na navrhovateľa, ktorý nemôže adekvátnym spôsobom preukazovať správnosť postupu odporkyne.

17. Rovnako navrhovateľ poukázal na to, že jednorázovo vyplatená mzda navrhovateľovi má svoj právny základ nielen v Kolektívnej zmluva ale aj v ustanovení § 118 ods. 3 Zákonníka práce. Na základe nielen uvedených ustanovení ale aj § 1 ods. 1, § 2 písm. c) a § 16 a nasl. zák. č. 461/2003 Z.z. ako aj § 789 Občianskeho zákonníka práce vyjadril navrhovateľ svoj názor, že nedostáva adekvátne plnenie v zmysle platnej právnej úpravy.

18. Ďalej navrhovateľ poukázal v svojom odvolaní na to, že pre posudzovanú vec je kľúčovou aj otázka, čo alebo aký je denný vymeriavací základ zamestnanca v zmysle § 84 zák. č. 461/2003 Z.z., za ktorého odvody poistného odvádza zamestnávateľ ako poistník v prospech poisťovateľa, ktorým je odporkyňa. naopak podľa právneho rozboru navrhovateľa osobu, ktorej vznikne nárok na výplatu úrazovej dávky, zák. č. 461/2003 Z.z. označuje najmä ako poškodený, ktorý však nie je v žiadnom právnom vzťahu k poisťovateľovi. Na základe uvedeného rozboru potom navrhovateľ zaujal stanovisko, že odporkyňa nerešpektuje ani zákonom stanovené formy odmeňovania ani kolektívnu zmluvu ako platný právny úkon, obohacuje sa na úkor druhého účastníka poistného vzťahu, a to najmä s odkazom na názory ekonómov a právnikov zamestnávateľa.

19. V súvislosti s uvedeným navrhovateľ poukázal na rozsudky Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 9Sžso 8/2009 a 7Sžso 34/2009 kontrolou zistené nedostatky riešila predpísaním poistného kontrolovaným subjektom, čo Najvyšší súd Slovenskej republiky odmietol.

20. Navrhovateľ vyjadril tiež nesúhlas s výkladom ustanovenia § 138 ods. 2 zák. č. 461/2003 Z.z., ktorý si krajský súd osvojil v napadnutom rozsudku. Napriek skutočnosti, že sa dovoľával záverov (tieto aj v odvolaní nasledovne cituje) podporne mu vyplývajúcich z rozsudkov Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7So/31/2009 a 7So/41/2009, tak krajský súd mal podľa navrhovateľa nesprávne prisvedčiť odporkyni, že tieto judikáty sa týkajú iba straty na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti.

21. Naopak navrhovateľ s odkazom na skôr citované námietky odmieta správnosť názoru v citovanom rozsudku 4Sžso/21/2009, lebo v časti vyjadreného názoru na jednorázovú mzdu však podľa navrhovateľa nemal Najvyšší súd Slovenskej republiky potrebné skutkové podklady k tomu, aby mohol vec náležite vo všetkých súvislostiach posúdiť. Navyše podľa navrhovateľa nie je záväzné odôvodnenie ale výrok rozhodnutia.

22. Odporkyňa podľa navrhovateľa nesignalizovala porušenie zákona pri odvodoch úrazového poistenia u zamestnávateľa U.S.Steel. navyše si splnil podmienky na vznik nároku na obligatórnu úrazovú dávku. V súvislosti s uvedeným navrhovateľ poukázal na vybrané rozsudky ESD, ktoré bližšie následne citoval.

23. Záverom navrhovateľ požadoval zrušenie napadnutého rozsudku krajského súdu a vec mu vrátil na nové konanie spolu s priznaním náhrady trov konania vo vyčíslenej výške.

B)

24. Vo svojom vyjadrení zo dňa 11. júna 2012 odporkyňa zdôraznila skutočnosť, že pôvodný zamestnávateľ navrhovateľa do dnešného dňa nenamietal poistné, ktoré zaplatil a taktiež si neuplatňoval podľa § 145 ods. 1 písm. b) zák. č. 461/2003 Z.z. vrátenie poistného.

25. Ďalej odporkyňa zdôraznila, že sa riadila v svojej rozhodovacej činnosti platným právnym poriadkom, a preto nemá dôvod pochybovať o správnosti napadnutého rozsudku krajského súdu.

26. Záverom odporkyňa s prihliadnutím na vyššie uvedené skutočnosti navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky potvrdil napadnutý rozsudok krajského súdu ako vecne správny a navrhovateľovi nepriznal náhradu trov konania.

IV.

Právne názory odvolacieho súdu

27. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „Najvyšší súd“) ako odvolací súd (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní podľa § 212 v spoj. s § 250l ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej v texte rozsudku len „O.s.p.“). Po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 204 ods. 1 O.s.p.) a že ide o rozsudok, proti ktorému je podľa ustanovenia § 201 v spoj. s ust. § 250s O.s.p. odvolanie prípustné, bez nariadenia pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá v spoj. s § 250l ods. 2 O.s.p.) a po neverejnej porade senátu jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z.z.) dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné, pretože napadnutý rozsudok je vo výroku vecne správny, a preto ho po preskúmaní dôležitosti odvolacích dôvodov postupom uvedeným v § 219 ods. 1 v spoj. s § 250l ods. 2 O.s.p. potvrdil.

28. Najvyšší súd sa celkom stotožňuje so skutkovými závermi krajského súdu v tom rozsahu, ako si ich osvojil zo zistení uvedených konajúcim správnym orgánom. Na druhej strane podstatou odvolania ako aj podaného opravného prostriedku, ktorou sa navrhovateľ domáha preskúmania rozhodnutia odporkyne, je právna otázka, či jednorazová mzda vyplatená v súvislosti s ukončením pracovného pomeru sa stáva súčasťou denného výpočtového základu tohto zamestnanca. Práve tento právny rámec aj vymedzuje potrebné medze skutkového zistenia.

29. Po vyhodnotení závažnosti odvolacích dôvodov vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu a vo vzťahu k obsahu súdneho a pripojeného administratívneho spisu Najvyšší súd s prihliadnutím na ust. § 219 ods. 2 v spoj. s § 250l ods. 2 O.s.p. konštatuje, že nezistil dôvod na to, aby sa odchýlil od logických argumentov a relevantných právnych záverov spolu so správnou citáciou dotknutých právnych noriem obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu, ktoré vytvárajú dostatočné právne východiská pre vyslovenie výroku napadnutého rozsudku. Preto sa s ním stotožňuje v prevažujúcom rozsahu a aby nadbytočne neopakoval pre účastníkov známe fakty prejednáwanej veci spolu s právnymi závermi krajského súdu, Najvyšší súd sa v svojom odôvodnení následne obmedzí iba na rekapituláciu niektorých vybraných bodov odôvodnenia napadnutého rozsudku a doplnenia svojich odlišných zistení a záverov zistených v odvolacom konaní (§ 219 ods. 2 O.s.p. umožňuje odvolaciemu súdu doplniť odôvodnenie prvostupňového súdu o ďalšie dôvody).

30. Najvyšší súd vzhľadom na námietky uplatnené navrhovateľom poukazuje na znenie ustanovenia § 138 zák. č. 461/2003 Z.z., ktoré sa stalo základom na argumentáciu krajského súdu.

Podľa § 138 ods. 1 zák. č. 461/2003 Z.z. v hore uvedenom znení vymeriavací základ zamestnanca, ak

tento zákon neustanovuje inak, je

- a) príjem zamestnanca za vykonanú prácu, ktorý podlieha dani z príjmov fyzických osôb podľa osobitného predpisu, a funkčný plat zamestnanca, ktorý je dočasne vyslaný na vykonávanie štátnej služby do cudziny, zamestnanca, ktorý vykonáva práce vo verejnom záujme v zahraničí, a zahraničného spravodajcu Slovenského rozhlasu a Slovenskej televízie určený v eurách pred jeho prepočtom platovým koeficientom alebo objektivizovaným platovým koeficientom,
- b) príjem zamestnanca, ktorý nepodlieha dani z príjmu fyzických osôb preto, že tak ustanovujú predpisy o zamedzení dvojitého zdanenia, a podiel na zisku vyplatený obchodnou spoločnosťou alebo družstvom zamestnancovi bez účasti na základnom imaní tejto spoločnosti alebo družstva,
- c) náhrada mzdy za dovolenku na zotavenie, náhrada mzdy za sviatok, náhrada mzdy pri prekážkach v práci podľa osobitného predpisu.

Podľa § 138 ods. 2 zák. č. 461/2003 Z.z. v hore citovanom znení do vymeriavacieho základu zamestnanca sa nezahŕňa odstupné, odchodné, cestovné náhrady, výnosy z kapitálových podielov (akcií) alebo obligácií, náhrada za pracovnú pohotovosť, náhrada za služobnú pohotovosť, náhrada za pohotovosť, príplatok za pohotovosť, príspevky zo sociálneho fondu, príspevky na doplnkové dôchodkové sporenie, životné poistenie a účelové sporenie zamestnanca, ktoré platí zamestnávateľ za zamestnanca, príjem zamestnanca v súvislosti s používaním motorového vozidla na služobné účely a súkromné účely, odmeny podľa osobitných predpisov v oblasti priemyselných práv, odmeny vyplácané pri pracovných jubileách a životných jubileách, a plnenia poskytované zamestnávateľom zamestnancovi zo zisku po zdanení okrem podielu na zisku vyplateného obchodnou spoločnosťou alebo družstvom zamestnancovi bez účasti na základnom imaní tejto spoločnosti alebo družstva, plnenia poskytnuté zamestnávateľom po skončení pracovného pomeru, služobného pomeru, štátnozamestnaneckého pomeru a náhrada príjmu pri dočasnej pracovnej neschopnosti zamestnanca.

31. Ústavná zásada predvídateľnosti práva vyplývajúca z princípu právneho štátu (čl. 1 ods. 1 veta prvá ústavy) jednoznačne kladie na súdy požiadavku dodržiavať svoju doterajšiu judikatúru, ibaže by sa vyskytli relevantné dôvody, aby sa od nej odchýlil (napríklad zásadná zmena právneho prostredia, zistenie odlišného skutkového stavu alebo prijatie protichodného zjednocovacieho stanoviska). Tak navrhovateľ ako aj odporkyňa zaujali celkom protichodné postoje k doterajšej judikatúre Najvyššieho súdu v agende sociálnych vecí. Krajský súd vyhodnotil z celého množstva rozdielnych rozsudkov ako rozsudok s najzávažnejšími dopadmi na prejednávanú vec rozsudok Najvyššieho súdu sp. zn. 4Sžo/21/2009.

32. Uvedený rozsudok sa prostredníctvom svojho odôvodnenia zaoberá výkladom sporného ustanovenia § 138 ods. 2 zák. č. 461/2003 Z.z. Ďalej je citovaný v zmysle § 250ja ods. 7 O.s.p. celý relevantný text uvedeného rozsudku Najvyššieho súdu.

„Medzi účastníkmi nebol sporný výrok samotného rozhodnutia, že žalobkyni patrí zákonom najvyššia prípustná výška jednorazového odškodnenia, ale sporným bolo len odôvodnenie samotného rozhodnutia v časti týkajúcej sa denného vymeriavacieho základu, pre určenie výšky dávky úrazového poistenia, ktorá by podľa žalovanej mohla mať v budúcnosti vplyv na ňou prípadne uplatňované nároky z úrazového poistenia.

Odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že pri preskúvaní zákonnosti rozhodnutí správnych orgánov v súdnom konaní podľa piatej časti O.s.p. v konaniach o dávku úrazového poistenia a jej výšku, je podstatný samotný výrok rozhodnutia správneho orgánu, pričom žalobkyňou namietaná nesprávnosť stanoveného výpočtu vymeriavacieho základu nemala vplyv na výrok rozhodnutia v tomto konaní - o jednorazovom odškodnení. V konaní o tejto dávke, ktorej výška je zákonom limitovaná, nie je táto okolnosť sama osebe takou vadou, ktorá by priniesla žalobkyni priaznivejší výsledok, keďže mala priznanú najvyššiu prípustnú výšku jednorazového odškodnenia a na prípadnú nesprávnosť výpočtu by bolo možné poukázať len ako na pochybenie, bez vplyvu na zákonnosť výroku rozhodnutia. V konaní o preskúvaní zákonnosti napadnutého rozhodnutia je dôležitý vplyv namietanej skutočnosti na preskúvané rozhodnutie a nie na riešenie vplyvov a situácií, ktoré môžu v budúcnosti nastať pri rozhodovaní o iných dávkach a nárokoch niekedy v budúcnosti.

Napriek uvedenému odvolací súd dospel k záveru, že jednorazovú mzdu za dlhoročnú prácu, ktorú

vyplatil zamestnávateľ - U. K. pri skončení pracovného pomeru svojmu zamestnancovi vo výške 883.402 Sk, je dôvodné považovať so zreteľom na všetky okolnosti a podmienky jeho výplaty za plnenie poskytnuté v súvislosti so skončením pracovného pomeru podľa § 138 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z.z.. Ide teda o plnenie, ktoré sa nezahŕňa do vymeriavacieho základu zisteného podľa § 84 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení. Preto postup odporkyne v danom, ak žiadala opraviť výkaz o dennom vymeriavacom základe, ktorý bol rozhodujúcim kritériom pre určenie výšky jednorazového odškodnenia, nebol nesprávny a nezákonný.“

33. Pre Najvyšší súd je nepochybné, že v citovanej časti rozsudku bol jasným spôsobom vykonaný výklad ustanovenia § 138 ods. 2 zák. č. 461/2003 Z.z. Ako celkom nepodložené tvrdenie musí Najvyšší súd odmietnuť argumentáciu navrhovateľa (viď bod č. 21), že tento rozsudok vec po právnej stránke posúdil nenáležitým spôsobom. Takisto musí Najvyšší súd odmietnuť tvrdenie navrhovateľa, že odôvodnenie súdneho rozhodnutia nie je záväzné. Naopak, odôvodnenie rozsudku súdu nie je jeho nadbytočnou súčasťou, je základom jeho pochopenia a preskúmateľnosti, nakoľko autoritatívnym spôsobom objasňuje úvahy a výkladovú činnosť vykonávateľa súdnej moci s tým dôsledkom, že v obdobných veciach je možno legitímne očakávať rovnaký výkladový prístup (čl. 1 ods. 1 veta prvá ústavy).

34. Na základe uvedeného sa Najvyšší súd stotožnil s názorom krajského súdu, že navrhovateľom vznesená požiadavka, aby jednorazová mzda súvisiaca s jeho ukončením pracovného pomeru dohodou, nemôže byť zahrnutá v zmysle § 138 ods. 2 zák. č. 461/2003 Z.z. do vymeriavacieho základu zamestnanca, nakoľko bola vyplatená v zmysle Kolektívnej zmluvy ako peňažná platba za dlhoročnú prácu u zamestnávateľa. Preto je celkom irelevantná námietka navrhovateľa, že krajský súd nevykonával dôkaz potvrdením zamestnávateľa, resp. nevyhodnotil jeho obsah, lebo tento obsah nemôže zmeniť hore prezentovaný právny názor.

35. Po oboznámení sa s obsahom rozsudkov sp. zn. 7So/31/2009 a 7So/41/2009 Najvyšší súd zistil, že uvedené rozsudky sa vôbec netýkajú aplikácie ustanovenia § 138 zák. č. 461/2003 Z.z. dotknutého v tomto súdnom prieskume, ale naopak rieši výklad intertemporálnych ustanovení citovaného zákona. Preto súhlasí so záverom krajského súdu, že správne prisvedčil argumentácii odporkyne, že tieto judikáty sa týkajú iba straty na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti.

36. Takisto je na základe hore uvedeného právneho názoru Najvyššieho súdu celkom irelevantná otázka, že pôvodný zamestnávateľ navrhovateľa ako DVZ uviedol vyššiu sumu a z jednorazovej mzdy odvodil odvody. Tak ako správne poukázala odporkyňa vo svojom stanovisku, je iba vecou uvedeného subjektu, či sa bude alebo nebude domáhať vrátenia súm, ktoré sú podľa navrhovateľa odvodené v rozpore so zákonom.

37. Takisto ďalšie námietky navrhovateľa opierajúce sa o kontrolné oprávnenia a s nimi spojené právne dôsledky pre pôvodného zamestnávateľa navrhovateľa nesmerujú do právnej sféry navrhovateľa, ale naopak tretej osoby. Preto navrhovateľ sa nemôže dovolávať svojich práv iba s poukazom na to, že práva tretej osoby mali byť porušené.

38. Odvolací súd vzhľadom na námietky uplatnené navrhovateľom uvádza, že napadnuté rozhodnutie odporkyne má všetky formálne i obsahové náležitosti rozhodnutia v zmysle citovaného zákona. Uvedené rozhodnutie správneho orgánu vychádza z dostatočne zisteného skutkového stavu, ktoré je logicky vyhodnotené a riadne právne posúdené. Počas konania nebolo účastníkmi naznačené ani odvolací súd nedospel k záveru, že by sa vyskytli prekážky pre konanie z dôvodov neústavnosti alebo potreby výkladu komunitárneho práva aplikovaných právnych predpisov a súvisiacich právnych aktov orgánov Európskej únie, pre ktoré je potrebné konanie prerušiť. Navrhovateľom uvedené rozsudky Súdneho dvora Európskej únie nie je možné samočinne aplikovať na prejednávajúcu vec, lebo v prejednávanej veci

nevznikol ani spor o nutnosť aplikácie komunitárneho práva, ani nutnosť konkrétny predpis komunitárneho práva podrobiť vnútroštátnemu výkladu napríklad prostredníctvom predbežnej otázky. Preto sa Najvyšší súd s uvedenou argumentáciou navrhovateľa ďalej nezaoberal.

V.

39. Na základe zisteného skutkového stavu, uvedených právnych skutočností, po vyhodnotení námietok navrhovateľa ako aj argumentácie odporkyne, a tiež s prihliadnutím na závery obsiahnuté v svojich predchádzajúcich rozhodnutiach, najmä už v citovanom rozsudku sp. zn. 4Sžso/21/2009, pri ktorom Najvyšší súd nezistil žiaden relevantný dôvod, aby sa od neho odchýlil (viď hore citované dôvody ako zásadná zmena právneho prostredia, zistenie odlišného skutkového stavu alebo prijatie protichodného zjednocovacieho stanoviska), s osvojením si argumentácie krajského súdu postupom podľa § 219 ods. 2 v spojení s § 250l ods. 2 O.s.p. rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku rozsudku.

40. O práve na náhradu trov odvolacieho súdneho konania rozhodol Najvyšší súd podľa § 224 ods. 1 v spojitosti s § 250l ods. 2 a § 250k ods. 1 O.s.p., podľa ktorého neúspešnému navrhovateľovi právo na náhradu trov tohto konania nevzniklo.

41. Najvyšší súd v prejednávanej veci v súlade s ust. § 250ja ods. 2 v spoj. s § 250l ods. 2 O.s.p. rozhodol bez pojednávania, lebo nezistil, že by týmto postupom bol porušený verejný záujem (vo veci prebehlo na prvom stupni súdne pojednávanie, pričom účastníkom bola daná možnosť sa ho zúčastniť), nešlo o vec v zmysle § 250i ods. 2 O.s.p. (úprava sociálno-poistných vzťahov vychádza z verejnoprávnych vzťahov), v konaní nebolo potrebné v súlade s ust. § 250i ods. 1 O.s.p. vykonať dokazovanie a z iných dôvodov nevznikla potreba pojednávania nariadiť.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu n i e j e prípustný opravný prostriedok (§ 246c ods. 1 O.s.p.).